

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:
Egy évre 5 frt — kr.
Hat hónapra 2 frt 50 kr.
Három hónapra 1 frt 25 kr.
Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.
Egyes számok 12 kr-ával kaphatók a kiadóhivatalban

BARS.

H I R D E T É S E K:

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 7 frt.
kétzeréért 6 kr, többszöréért 5 frt fizetendő.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 Lr
A nyiltérben:
minden négyhasábos garmond sor díja 15 k.
Velünk összekötésben levő hirdető-írdák, előfizetők, vagy a gyakori hirdetések tetemes díj-kedvezményben részesülnek.

HOZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) juldendők.
Kéziratok vissza nem adtnak.
FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer,
vasárnap reggel.

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat a kiadóhivatalba:
(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.
A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„B A R S“

XI. évfolyamának második felére.

Lapunk mult számával befejeztük az év első felét. Eddigi törekvésünk, előző számaink tartalma és iránya legyen biztossíték a jövőben. Ez alapon ajánljuk lapunkat a nagy közönség további, szives jóindulatába. Előfizetési feltételek: Félévre 2 frt 50 kr. Negyedévre 1 frt 25 kr.

A nyár és fürdőink.

A hivatalos nyár már mult hó 24-én köszöntött ugyan be, de csak néhány nap óta érezzük a nagy hőséget, a mely ellen üdülést sietünk keresni. Tűző napsugarak ömlenek az égről; a levegő tikkasztó és az emberek bágyadtan mozognak a nyári hőségben. A ki teheti, hűvösebb égélj alá, magas bércek, szellős erdők közé menekül, vagy fürdőhelyet keres fel, hogy testének visszaszerezze azt a ruganyosságot, melyet a nyári nap beve ellankasztott. Hazánkról pazarul gondoskodott a természet és ellátta mindennel, ami kellemessé teheti az emberi életet. Van nekünk égbe nyúló bércei, sűrű erdő-ségei, üdülést nyújtó virágai, pompás tavai és egészséget biztosító vizei, csodatevő gyógyforrásai. De a lakosság legnagyobb része mégis nélkülözni kénytelen az isteni adományokat, melyeket az emberi spekuláció sok esetben majdnem hozzáférhetlenné tett és tesz a szegényebb emberek számára. Igen azt mondjuk a spekuláció, vagyis az emberek kapzsisága, mely — miután nem tud mértéket tartani

— nagy önzéssel ki akarja aknázni az embertársak kényserhelyzetét és olyan feltételekhez köti a fürdőhelyek és egyéb üdülőhelyeken való tartózkodást, hogy azoknak csak a vagyonosabb osztályok tehetnek eleget és így az az osztály, a mely legjobban szorul a nyári hőség elleni védelemre, leginkább ki van téve a nyár kellemetlenségeinek.

Innen van az is, hogy Magyarország, mely klímája és egyéb hygieniai viszonyai miatt a legegészségesebb országok közé tartozik Európában, egyszersmint az emberek halandósága tekintetében azon országok között áll, a hol a halandóság gyakran ijesztő mérveket ölt.

A magyar fürdőhelyek, melyek gyógyvíz és klíma tekintetében páratlanul állanak, a legkevésbé látogatottak és Szliács, Koritnicza, Harkány, Mehádia, Szklenó, Vihnye, Füred stb. stb. együttvéve nem mutatnak fel akkora vendégereget, mint a csehországi Karlsbad vagy a steierországi Gleichenberg egymagában.

Hogy miért van ez így? Mondjuk.

A magyar fürdőhelyeken — dicséret és tisztelet a kivételeknek — többnyire az a szokás dívik, hogy a fürdővendéget fejős tehennek tekintik a fürdők bérlői és a ki nem tud horens összeget elkölteni, az legjobban cselekszik, ha még a tájéuk felé sem megy, mert mihelyt polgáriasan akar magyar fürdőhelyen élni, lenézik és könnyen ki lesz téve annak, hogy kitaszítják az ugynevezett „finomabb társaság“-ból, mely talán még szána-kozással is tekint reá. Hogy ezt nem igen szivesen türük el az üdülést keresők, az kétségtelen és inkább lemondanak az üdülés kellemetlenségeiről, mintsem kitegyék magukat az ilyen lenézésnek.

Ezek és ehhez hasonló okok te-

szik hozzáférhetlenné a magyar fürdőhelyeket, melyek valóságos paradicsommá válhatnak a magyar emberre nézve, ha végre valahára megszűnnék az az önzés, a mely által a fürdő- és üdülőhelyek legtöbb bérlője vezéreltetik.

Vasut-ügyünk válpontján.

Mind hasztalan. Meg van írva a végzet könyvében, hogy megyénk egyáltalában késedelmesen, csakis kínos küzdelmek folytán és pedig mindannyiszor tetemes áldozatok árán juthat egy-egy darabka vasúthoz. Hogy ez ekként van, ahhoz kétségkívül oroszlan-részszel járultak maguk a megyebeliek, kik nem okulván azon, hogy ez előtt közel egy-negyed századdal éppen az egyetértés hiánya akasztotta meg a vasuti kilátások teljesülését, változatlanul most is a helyett, hogy az egymástól eltérő érdekeket összeegyeztetnék, szembeállítják azokat és egymással küzdő csoportokra oszolva, lépnek a tevékenység terére. Átok ez, melynek sújtó következményeit már eddig is eléggé megkesereltük. A garam-völgyi elsőrendű vonal helyett létrejött a losonc-rutkai, mely magasztos látványt nyújt ugyan a körmöczieknek, kik igaz, hogy kényelmesen utazhatnak is rajta ez előtti transeunális forgalmuk árán, azonban anyagi gyarapodá-t csupán akkor fog eszközölni részükre, midőn egykoron versenyképes gyarainak terményeit szállítandja. Elkeseredett dulakodás után, mely az ellenzők legbuzgóbb akarata dacára — szerengsére — csupán megdrágitani és eltorzítani — de nem meghiusítani volt képes a vállalatot, cserébe az egykoron önként ajánkozott elsőrendű garam-völgyi vasutért nyertük súlyos áldozatok árán a tekervényes irányu, minden ízében vicinális alkatu, nána-lévai vonalrészt. Kivételesen simán, habár szintén nem áldozat nélkül jutott megyénk a nyitra-völgyi vonal darabkához, simán főleg azért, mert a vállalkozó társulat eredeti terve szerint szükségképen az ottani érdekeltség legbefolyásosabb részeinek vidékén vonul el.

A széthúzás átkával harmadizben találkozzunk a jelenben, midőn a zsitva-völgyi vonal létrehozatala képezi megyénk buzgólkodásának tárgyát olyannyira, hogy vannak, kik egy másik, ennél sokkal üdvösebb és ugyanazon célra vezető vonal tervezetét figyelemre sem méltatják. A zsitva-völgyi vonal tervezése régi

keltű, ugyszólván egykoru a garam-völgyi vonal első tervezésével, a mennyiben ennek megsemmisítésére lett indítványozva egy transversalis torzvonat, mely Kovácsinál elhagyván a Garam mentét — természetesen Lévának szorgos elkerülésével — Érsekújvárott végződött volna s így a Zsitva völgyébe kanyarította volna a garam-völgyi vonalat. Ez sajátképen nem is volt komoly tervezés, valószínűsít maguk az indítványozók szintoly kevéssé hitték, de nem is óhajtották, mint akarki más. Egyszerűen herostratesi sakkhúzás volt az, a garam-völgyi vasut ellen, mert hát Lévát érintette volna.

Azóta szakadatlanul folyt a zsitva-völgyi vonal tervezése. — Éveken át minden irányban kitérőt jelzőpóznák figyelmeztették az utat, hogy itt valami keletkezőfélben van. Hátterbe szorítván más vidékek hasonló érdekeit és ridegen visszautasítván azokkal a paktálást, erőnek erejével más vidékek érdekeinek negációja gyanánt, az első és ha lehet, az egyedüli vasut akart lenni a megyében. Ezen intolerans előzkö-désnek az lett a következtése, hogy utolsó-nak maradt és létrejött még most sincs biztosítva.

Mindannyian, beleértve azokat is, kik azt bevallani nem tartják opportunusnak, tudjuk az okát annak, hogy oly kitartó és minden irányban kiható törekvések dacára még mindekkoráig sem sikerült a zsitva-völgyi vonal létrejöttét biztos kilátásba helyezni. Magunkat és másokat ámitván, az ügynek ártunk, ha titkoljuk, hogy az nem egyéb, mint azon elvitázhatatlan tényállás, miszerint a zsitva-völgyi vonal ugy, a mint most tervezve van, nemcsak hogy jövedelmező nem lehet, sőt az üzem költségeit sem képes fedezni. Nem pedig azért, mert végpontjának forgalmát nyújtó hátvidéke nincs, térköreinek nyugati oldalát a nyitrai vasut állomása köti magához, a vonalnak Verebelyen alóli részét pedig csupán néhány nyitrai megyei köztség venné igénybe.

A költészetnek kétségkívül rajongó képviselő, komoly természetű vállalatoknak azonban csakis tüzetes számítás képezheti megbízható alapját. Már pedig csakugyan a költészet országába tartozik azon feltevés, miszerint a tervezett zsitva-völgyi vonal a befektetett töke kamatait és az üzem költségeit fedezni képtelen lenne, azon állítás pedig, hogy a közbevetett vasut ellenfelül a kibocsátandó részvényeknek még jutalékot is nyújtana, az „ezer egy-éj“ meséi közé nagyon is beillik.

TÁRCZA.

Hogy fogott meg a fináncz.

Az urnak 1874-ik esztendejében történt. Az érettségit letettük volt s ujonnan kinevezett urak lettünk. Addig csak per ön és maga czimezték a profeszorok; de mihelyt megtörtént ünnepélyes kijelentése annak, hogy mind a két oldalunk érett, azonnal megváltozott a helyzet. Meguraztak minden felől s mi más szemüvegen néztük a fűvet, fát, világot. A jókedvű bucsulakomán, melyet műnyelven exitusnak neveztek, valami négyen abban állapodtunk meg, hogy a diligen-cziára újra összejövünk a pesti egyetemen. Az előkészületek az egész szünidőt igénybe vették, hiszen még a férjhezadó leányt sem látják ugy el aprósággal, ruhával, jó tanácsal, mint a fiugyermeke; ha Pestre kell menni. Egy szép napon aztán felültünk a m-keleti vasutra és meg sem állottunk a fővárosig. Ezyik társamnak egy jókedvű nagybátyja volt, a ki hosszú idő óta nem járván Pesten, velünk jött a hosszú utra, legalább ez alkalommal ő is megnézi a fővárost. Mesterségére nézve orvos volt, de inkább beillett volna táblabírónak vagy poétának. A költészettől annyira át volt hatva, hogy könnyű betegeit gyakran egyegy tréfás verssel vagy ötlettel is meggyógyította. Ezért betegei nagyon szerették, csak a patikárius haragudott reá, mert a míg csak lehetett, mindig házi orvoság-

gal kurált. A megzavart cirkulációt és csömört kenéssel hozta rendbe, hűlés ellen herbathéát, kataplasmát, borogatást rendelt. Betegei csak végelgyengülésben haltak el, jobban kurált az öreg, mint sok más tudós doktor. Lehet különben, hogy akkor a betegeknek is szerényebb igényeik voltak. Aeskulap, Hufeland, Prinsicz, Hirtl, Virchov meg az öreg Ballassának nagy tisztelője volt; de jobban szerette Csokonait, Kisfaludit és Kazinczyt. Jó bort ivott és szüz dohányt pipázott.

Az utazás alatt gyorsan telt az idő, szép őszi nap volt s mi bámultuk a vad-regényes tájékat, a hatalmas rónát. Az öreg kedélyesen diskurált, de nem feledkezett meg a pesti zsebmetszőkről sem, a kik nagy ügyességgel tudják a tulajdonító ragot alkalmazni.

Rendes időben érkezünk Pestre; az álomás üvegboltozata alatt isszonyu nyüzsgés, lótas-futás volt. Vidéken még képviselő-választások sincs akkora forgalom.

A vonatról leszállva, kiki a maga terhével cizhelődött előre, de a mint a kijáráthoz értünk, 2 fináncz ur állított meg, mert a pakkunkat akarták megvizsgálni, hogy vajjon nem foglaltatik-e benne valamely csempészeti esemény?

Mi némán engedelmestünk; de nem ugy az öreg, a ki rezonirozni kezdett. Előszámlálta a Bach-, Schmerling- és Thun-korszakot, az alkotmányos és sarkantus világot, absolutismust és rémuralmat, Haynau s az eperjesi vértörvényszéket, talán még a Neugebajdét is előhozta, de abba semmi-

képen belé nem egyezett, hogy valaki a „kuffereket“ megvizitálja, lévén a törvény embereinek becsületes hazafiakkal dolga.

Végre 2 rendőr állta utunkat s így kénytelenek voltunk belényugodni a sorsba.

A fináncz urak megnézték a 3 kuffert s a ládának a felső részét, s aztán hanyagul oda dobva a czók-mókot, távozni készültek.

De már erre dühbe jött az öreg s iszonyu férmedvénnyel követelte, hogy a pakkok vizsgáltassanak meg fenekig s velünk szemben semmiféle közeg nagylelkűséget ne gyakoroljon.

Hiába czibáltuk az öreg ur kabátját, hogy ne forszirozza a dolgot, nem értünk vele semmit. Arcza nekivörösödött, szeméi kidülledtek, pipája megszünt égni s kezeivel a finánczok orra előtt hadonászott.

Most már a finánczok jöttek zavarba s hozzáláttak az alapos kutatás-oz. A kuffereken tul estünk szerencsésen, de a ládától féltünk.

Nem volt mit tenni, a so sra biztuk magunkat, a finánczok pedig hogy felületességgel ne vádol assanak, fenekig vizsgálták a ládát s ráakadtak egy asztalkendőbe burgolt 5 csomó finom verpeléti dohányra, melyet volt házigazdánk és kosztadónk ajándékozott nekünk, hogy majd a nagy világban bodor füstöket eregetve belőle, jusson eszünkbe ő és a kedves házastársa, a Tini kisasszony meg a nagynénje.

Ezt a helyzetet tablónak szokták nevezni. Most már újra a finánczok kerekedtek felül, felvették a helyszínén — miként mondták „stante podium“ — a tényloírás

és 35 frtig birságot, mely összeget azon feltétel alatt, hogy azonnal fizetünk, 14 frtra enyhítették le, azon biztatással, hogy az ő reglamájuk szerint a további lépésektől elállanak.

Az öreg ur bozút lihegve, leszámálta a pénzt és csak annyit mondott: „Hát még’ nem szóltatok, hogy dohány van a ládában?“

V. D.

Meg-megsír a Tisza vize.

Meg-megsír a Tisza vize
Csendes, muló zokogással,
Ha a csányi molnárlegény
Ott a réven evez által.

Hogy miért sir, hogy miért nyög?
Tudja ő, a csalfa régen —
Amióta kifogtak egy
Holt leányt az erdőszélen.
Doktor Ferencz.

Az utolsó Zajlay.

— Elbeszélés —
Írta: SZOBRÁNCZLI.

Oh ne tovább édes anyám . . . ne bántsd őt, ne kételkedjél benne. Ő egy angyal, egy ártatlan, romlatlan sziv, egyedüli büne az, hogy egyszerű, kis házbán látott napvilágot. De hát hiba-e ez, midőn lelke jó, szive nemes, szerény, mint a völgyi ibolya és tiszta, mint a fehér lilium. Bevallom előtted, hogy ő vonakodott nőmmé lenni. Felhozta mindazt, a mit te édes anyám tapasztalataidra hivatkozva elmondál. Ebből láthatod, hogy ő nemesen gondolkodik, igazán érez és szivből szeret. Itt vannak

A tapasztalás mindinkább a mellett tanuszkodik, hogy létképes vonalak létrejötte esetleg felmerülő ellenes áramlatok dacára is, csupán időkérdést képez, ellenben oly vonalak létrehozása, melyek jövődelmezőségre kilátást nem nyújtanak, leküzdhetetlen akadályokba ütköznek és ha mégis sikerül fennállításuk subvenczió hiányában, az üzem fennakadása után szenved hajótörést.

A zsitva-völgyi vasut létrehozatala csakugyan tervezgetésének kezdete óta — kézzelfoghatólag pedig főleg legújabbban, midőn a kivitel feladataival áll szemben — elháríthatlan akadályokkal találkozunk egyszerűen azért, mert meddő vállalatokra részvényeseket találni szint oly nehéz, vagy is inkább lehetetlen, mint vállalkozót. Mert még ha sikerülne is áldozatképen tett nagylelkű adakozásokból a törzsrészvények fedezetét összegyűjteni, az elsőbbségi kötvényeknek vevőket szerezni bizonyára lehetetlen lesz és pedig annál inkább, mert a verebelyi járásnak a tervezett vonal által — mely tagadhatlanul csakis a maróthi járás éjszaki és keleti oldalainak érdekeit elégítendő ki — mellőzött 3/4 része — nem talál okot e vonal iránt érdeklődni, idegen tőkepenzeseknek pedig aligha lesz kedvük vagyoniukat e vonal oltárán áldozatul hozni.

Nézünk szembe a valóval. Válgunk meg végre — mielőtt szívós hiszékenységenket megbánni okunk lenne — a végtelenül hitetgető illúzióktól, melyek a mellett, hogy a drága időt rabolják — tevékenységüket meddő irányban kötik le. Eredetileg is csekély volt azok száma, kik a fennforgó vállalat sikere iránt hitet tápláltak, azóta bizonynyára kiabrándultak azok is és alig hiszem, hogy akadna még megyénkben ez idő szerint valaki, ki komolyan hinné, hogy a tervezett vasut, a czélba vett uton valamikor létrejönne. Vessünk tehát véget a rég megunt ámitásnak és forduljunk oda, hol kedvezőbb esélyekkel találkozunk, a zsitva-völgyi vasut létesítésére.

Elismerten improduktívnek levén tekintendő a zsitva-völgyi vasut egymagában, önállóan soha sem fog létrejönni és ha mégis erőltetve létesítenék, egymagában fennállani nem lesz képes, mert subvenczióra sem az állam, sem a megye részéről nem számíthat. Ennélfogva csak is mint függeléke, azaz szárnyvonala, egy dus forgalmu fővonalnak, jöhet létre, mely üzemének passzívait elviselni képes, a mennyiben az általa nyert forgalmi gyarapodás-üzemének fentartásából eredő veszteséget legalább is nagy részben pótolni képes.

Ha az eddig táplált káprázatok tömkelegéből kibontakozván, az imént bemutatott valót elfogadjuk, be kell egyszersmind látnunk, hogy azon — idáig lankadatlanul megfeszített törekvés — miszerint saját erőnkkel hozzuk létre e vonalat, ezertul is hiának fog bizonyulni és hogy ennél fogva utalva vagyunk egy fővonalall társulás eszméjé elfogadni.

Ez irányban történt ugyan már kísérlet. Évek előtt ugyanis az érdekeltség részéről nem megvetendő áldozatok felajánlása mellett az o. m. á. v. társulat e vonal

létesítésére csakugyan ismétellenfellett hívta; azonban mint nyereszkedési czélból alakult társulat — kizárólag saját előnyét szemelött tartani utalva levén — miután e vállalat jövődelem-gyarapítást nem helyezett kilátásba, a vállalkozást megtagadta. De hát azóta lényegesen változtak a viszonyok; e társulat magyarországi vonalait az állam tulajdonává válván, azoknak kormányozása, alkotó tehetőségű, páratlan tapintatu és erélyű kereskedelmi miniszterünk kezébe ment át, ki, mint lépten-nyomon tapasztalati alkalmunk van, — magasztos felfogása szerint, a vasutak rendeltetését nem csupán abban keresi, hogy azok üzeme az államnak jövődelmet szolgáltatson, de sokkal inkább abban, hogy a közlekedés sokszerűsége, olcsósága és ennek folytán a forgalom előmozdítása után, a honpolgárok jólétét és adóképeségét fokozzák, — alig ha idegenkednék attól, hogy a Zsitva-völgynek vasut dolgában mostoha sorssal sujtotó vidéket — indítatva egyuttal hódoló lojalitási tekintetek által is, a rég óhajtott vonallal ajándékozta meg, mely nem megvetendő forgalmat terelvé az állami vasut hálózatba, ezáltal a helyi deperditá bihetőleg kiegyenlítő lenne.

A helyett tehát, hogy óhajunk teljesülését az illúziók terén keresnők, szakítsunk az ábrándos kecsesgetésekkel, melyek alaptalanságuknál fogva czélra nem vezethetnek és folyamodjunk oda, hol több, mint eléggé indokolt kívánságunk jótakaró méltánylásra számíthat.

Végre ha ez irányban táplált reményeink is megüszülnek, nem marad egyéb hátra, mint eddig elkövetett mulasztásunkat után pótlólag figyelmünkkel azon vasuti tervezet felé fordítani, mely sajnos, hogy életrevalósága dacára érdeklődést épen a reá leginkább utalt vidéken mindekkoráig nem volt képes ébreszteni; lehet, hogy csupán azért, mert e vidék más uton reményelvén ezelt érni, ez irányban vállalt kötelezettségei által akadályozva érezte magát másfelé érdeklődést tanusítani.

Nem képzelhető vasuti vonal, mely megyénk oly nagy részének, azaz 5 közül 4 járásának közlekedési igényeit, annyira kielégíteni képes lenne, mint a tervezett nyitra-galgócz-lundenburgi vonal, mely — a mellett, hogy Nagy-Szombattól Pozsony felé, Bécesel is rövidbe vasuti összeköttetést létesítene, — e 4 járás terményeinek, Béceset kerítve, legrövidebb kiviteli utját képezné az éjszaki nyugati piacok felé.

Forgalma óriásinak ígérkezik, kivált ha idővel kelet felé tovább ki fogna építtetni, a midőn a Tisza felső vidékének kivitelét, a főváros elkerülésével, a legrövidebb uton közvevőten nyugat felé, de már jelenlegi tervezése szerint is, 5 megye kereskedelmi forgalmának legnagyobb részét venné át és félelmes vetélytársa lenne a dunán-inneni, budapest-bécsi vasuti vonalnak.

Hogy ily nagyszabásu vonalnak, mely 4 folyó áthidalása mellett 5 vízvázalstón hatolna át, — kiállításá tetemes költséget igényel, vagyis, hogy a drágább vonalok sorában foglalna helyet, az tagadhatlan, de nem ok arra, hogy létrehozatala iránt két-

ségbe essünk, miután a vasutak létesítésénél mindenkor a kilátásban álló forgalom határoz, mely ha kedvező arányban áll az építkezési és üzemeltetési költségekkel, a vonal létképesnek tekinthető és létrejönni s jövődelmezőleg fennállani fog. Ismerünk ugyanis vasuti vonalokat, melyeknek kiállításá óriási összegeket került és ennek dacára üzemők eredménye nagyon is kielégítő, — ellenben rámutathatunk oly vonalakra, melyek mesés olcsón lettek kiállítva és fennállani még sem képesek, mert elégtelen forgalmuk alig képes az üzem költségeit fedezni.

Alapos tudomással bírnak erről mindazok, kik tőkeiket vasuti vállalatokba fektetni szokták és készségesen részt vesznek oly vonalak létesítésében, melyeknek jövődelmezősége biztos kilátásban áll. Kétséget sem szenved, hogy e vonalra is fog akadni vállalkozó consortium, kivált ha az érdekeltség hathatós támogatására számíthat.

Más kérdés, vajjon az állam e vonal által támasztott verseny folytán fenyegetett saját vonalának védelme szempontjából nem fog-e vetőt mondani keletkezése ellen. Tudván azt, hogy a közlekedés terén szebb jövőt inauguráló kereskedelmi miniszter, ki a szükkeblével éppen ellenkező vasuti politikát folytat, a tiltakozást ezen oldalról legalább is valószínűtlennek tarthatjuk.

A kérdéses vonal létrehozatalában lankadatlanul fáradozó Nyitramegye 800 ezer forintot szavazván meg maga részéről e v. vállalatnál kibocsátandó törzsrészvények átvételére, egy consortium részéről azon biztosítást nyerte, miszerint azon esetre, ha az építkezésnek 5 és fél millió forintra rugó költségéből az érdekeltség 1 és fél milliót törzsrészvényekbe fektet, kész a finanszírozást és a vasutkiállítást magára vállalni. Nyitramegye számítása szerint részéről és a vonalmenti érdekeltség részéről idáig 1 millió és 200 ezer fit. tevő hozzájárulás már biztosítva van, e szerint még 300 ezer fit fedezésre szüksegeteltek, hogy a consortium feltétele teljesítve legyen. Ezen összegnek törzsrészvényekben elhelyezésére hívja fel megyénket Nyitramegye törvényhatósága, hogy a tervezett vasut-szárnyvonalt Verebelyről Ar-Maróthig létrejöhön.

Me gyénk törzsrészvényekbe tervezett befektetésekként 200 ezer fitot a zsitva-völgyi és 100 ezer fit a gar.-berzence-zsarnócai vonal engedélyeseinek szavazott meg. Utóbbi vonal engedélyeseinek visszaléptével a lőkötve volt 100 ezer fit felszabadult. A zsitva-völgyi engedélyesek még be nem adván a kulcsot, az odaszánt összeg még lebegőben forog ugyan, azonban miután feltehetőleg megyénk nem fogadott feltétlen örök hűséget az engedélyeseknek, közel jövőben végre el kell dölni, vajjon csakugyan igénybe fog-e vétetni e vállalatra a felajánlott összeg, vagy — a mi több, mint valószínű — nem. Miután felette kívánatos, hogy eziránt végre tisztában legyünk, szabjon megyénk határidőt, melyen tul ez irányban vállalt kötelezettsége alól felmentettnek tekintendő magát és addig is biztosítva Nyitramegyét az iránt, hogy mihelyt a

zsitva-völgyi vonalnak az eddigi uton czélba vett kivihetlensége iránt meggyőződést szerzett, a zsitva-völgyi és gar.-berzencei vonalra összesen szánt 300 ezer fitot, az ar.-maróthi szárnyvonalt határozott ki-kötés mellett, a nyitramegyei vasuti vállalatba fogja fektetni.

Nem hiszem, hogy akadna valaki megyénkben, ki őszintén ne óhajtaná, hogy megyénknek vasutat mindekkoráig nélkülöző két járása és székhelye mielőbb érdekeinek megfelelő vasutat kapjon.

Ragadjuk meg tehát a kínálkozó alkalmat és felhagyván a kivihetlennel erőltetésével, a lehetőnek keresztülvitelére — erők szerint mozdítsuk elő és pedig annál inkább, mert meg lehetünk győződve, hogy a verebelyi járási érdekeltség e vonal létrejötte érdekében szives örömet lemond a zsitva-völgyi vonalnak Verebelyen alul részéről, melynek amugy sem venné hasznát.

A beszterczébányai kereskedelmi és iparkamara közlése.

Beszterczébányán, 1891. június hó 25-én.

Kereskedelmünk és iparunk a keleten.

A budapesti kereskedelmi muzeum szőlői képviselőségének utazója Philippopol, Burgas, Famboli és Tatar-Bazardsik bulgár városokat az ottani kereskedelmi viszonyok tanulmányozása czéljából beutazván, az általa ezen utazásról tett jelentésben felemlíti azon akadályokat is, melyek a piacon áruzegekkel kelendőségének utjában állanak.

Igy pl. jelentékeny nehézséget okoz az üzleti összeköttetések létesítésénél, hogy kiviteli cégeink árjegyzékeiket bulgár, vagy legalább francia nyelven nem adják ki. A magyar és német nyelv ismeretének hiánya miatt az ily nyelven kiadott árjegyzékek csekély gyakorlati eredményre vezetnek.

Különös nehézséget okoz továbbá az áruminták teljes hiánya.

Jelentékenyebb megrendelések Bulgáriában csaknem kivétel nélkül áruminták alapján történnek. Ezt a vevők a külföldi cégek utazóinak eljárása következtében már annyira megszokták, hogy p. o. német cégek bánya és közuti vasutakat, fa és vasutókat, angol cégek pedig mezőgazdasági gépeket, malom- és egyéb gyári berendezéseket, miniatúr minták mellett ajánlanak megrendelésre. Ez okból cégeinknek szintén ajánlatos volna, hogy a vevőket a kínált áru minősége felől minták bemutatása által előzetesen tájékozzák.

Nem kevésbé hátrányos, hogy kiviteli cégeink az árakat nem frankokban tüntetik ki.

A vevőközönség ugyanis nem hajlandó magát az aranyvaluta ingadozásainak kitenni, s ezért más, mint a frank-érték elfogadásától idegenkedik.

Végül a vevőközönség számítását megnehezíti, hogy kiviteli cégeink az árakat Budapestről és nem Sofiáról vagy Zaribródról számítják, miután a hazai kiviteli piacokról a határig fizetendő viteldíjtelekekről a vevőközönség nincsen tájékozva.

Az egyes áruzegekkel illetőleg az említett utazó jelentéséből kiemelendő, hogy Philippopol vassal, gyarmatárukkal, fűszerrel, festékárukkal, üveg- és kézműveivel, apróárukkal élenk kereskedést üz. A philippopolin piacon vevőre találnak az európai cikkek a színre, minőségre, vagy formára való különös tekintet nélkül. Cikkekünk közül leginkább mezőgazdasági gépek, vasárak, kályhák és tüzhelyek, szesz, olcsó ablaküveg és üvegaruk, művirágok, lámpák, kész férfi, női és gyermekruhák, olcsó bőrröndös és szíjgyártóárak, fegyverek, kocsi, fa- és vasutókat, papiros, férfi és női kalapok, optikai árak stb. kerestetnek.

Burgas mint gabna- és bogyógyűjtő és kiviteli hely bir fontossággal. Ezen piacon a Turnova-Semenlie vasuti vonal megnyitása óta az európai gyarak utazói sűrűn látogatják.

Jamboli kereskedelmének legnagyobb részét vas, fém, üvegarukra és közönséges apróárukra szorítkozik. F a b u t o r o k k a l kedvező üzletre volna kilátás, ha azokból állandó raktár tartatnák.

Tatar-Bazardsikban csupán kis üzletek vannak, melyek leginkább philippopolin kereskedőkkel és bizományosokkal állanak összeköttetésben.

Ezekről az érdekeltek körök azzal értesítettek, hogy a szóban levő piacok üzleti viszonyai iránt érdeklődőknek a kereskedelmi muzeum igazgatósága szivesen szolgál közlelőbbi felvilágosítással. — r. t.

Budapest, 1891. július 2-án.

— A hegyek között. — A svábhegyi vízsztrájk. — A képviselőház melege. — Az obstrukció. — A választók összeírása. —

Első levél a fürdőből. Hannim! Mit ír az én Kari barátom, a kinek a felesége havonta háromszáz pengőt fűrdik el. Erzen a levelén az öreg Tátra fenyveseinek időnővesztő illatát. A kópé zsendicézt reggelizet, mikor írta a levelet, mert leöntötte. Hej, csak jó dolga van annak, a ki a főváros porából kimenekülhet a vidékre valamely félreeső kis falucskába a hegyek

leveli, olvasd el azokat. Nem találsz azokban semmi olyat, melyből ne az igaz szerelem mosolyogna felém. Egyszerű szavak, de mind az utolsó betűig szíve mélyéről fakadtak. Kiolvasható belőlük a Mariska lelkét, azt a nemes lelkét, mely nekem már annyi gyönyört szerzett.

— Jól van fiam! beszélni fogok atyáddal. Meglátom, mit szól ő szerelmedhez. Ha beleegyezését adja: legyen. Légy oly boldog, a milyen boldogság a földön csak képzelhető. Nekem — és erről meg lehetsz győződve — csak egy vágyam van: téged boldognak látni és tudni. Ha ez bekövetkezik, ugy én elértem ezéomat és nyugodtan megyek síromba.

— Köszönöm . . . köszönöm édes jó anyám szeretetét. Remélem, hogy Isten boldogságot ad, hiszen Mariska egy angyal, kinek oldalán számomra csak öröm, megelégedés és boldogság fakadhatnak.

Anyá és fiu egymás keblére borultak és míg az utóbbi jövőndő boldogságáról álmodott, addig az anyá a boldogság egén nem egy bárányfelhőt látott lelkében.

Vajjon az anyá látott-e be a jövőbe, vagy a Dezső álma teljesült-e a jövőben?

Fél év mulva a budapesti három ablakos, kis, fehérb házban előkelő násznép volt egygyűlve.

A dugszagd Zajlay Dezső vezette oltárhoz az egyszerű, özvegy munkásnő leányát: Feher Mariskát . . .

Az esküvő után a boldog, ifju pár a férj birtokára utazott, míg az özvegy megmaradt saját óhajtásához híven abban a kis házban, melyhez ötlet annyi öröm és fájó emlék kötötte.

A Zajlay kastélyban lakók boldogságát egy fájdalmas esemény zavarta meg.

Dezső atyja, a „jólélkü várur“ feküdt a ravatalon.

A halál nem bírta elváltoztatni a meg-

boldogult nemes arcvonásait. Még a teritőn is lemosolygott arról az a páratlan szívjóság, mely őt jellemezte. Zajlayné mintegy megkövülten a fájdalomtól állott a koszorúkkal borított ravatal előtt, könnyben uszó szeméit a megdicsőültre függesztve. Ne csodáljuk. Harmincz év közös öröme, közös bánata fizte őket egymáshoz. Ily hosszú együttlét után nagyon nehéz elszakadni a szívnek attól, kivel együtt érez és akit szeretve becsül.

Dezső nevével együtt nem kevésbé volt meghatva a ravatalnál. A legjobb atyát gyászolták mindketten az elköltözöttben. Majd azután erőt véve fájdalmaikon, gyászoló anyjukhoz siettek, szeliden félrevonták a szomoró helyről és igyekeztek vigasztalni a már sámi nem tudó özvegyet.

Harmaidnapra a családi sírbolt lakói megszaporodtak az elhunyt Zajlayval, ki őseihez tért nyugodni.

A gyászév lassan-lassan eltelt. A család nagyon sokszor emlékezett az elhunyra; végre mégis megnyugodott. Legnehezebben felejtett az özvegy, ki ha fel is derült egy-két pillanatra, csakhamar visszaesett egyhangu szomorúságába. Fokozta bánatát még más körülmény is. Anyái őrszeme észrevette, hogy Dezső nem beszél már előtte oly sokszor Mariska kedvességéről, szépségéről és jó lelkéről. Gyöngös volt ugyan Dezső neje irányában most is, de valami sejtélem mégis azt sugta a jó anyának, hogy Dezső, habár csekély mértékben, mégis elégedetlen. De nem kérdezte meg fiát egy szóval sem. És ha Dezső nem említette nejét, édes anyja hozta fel, dicsérve a kedves, fiatal asszonykát, ki neki napról-napra több örömet szerez magányában. „Áldhatod a Gondviselést — mondá több alkalommal Zajlayné, hogy ily nőt adott oldaladra. Boldog vagy, mert fényesen teljesültek reményeid, melyeket Mariskához kötöttél. Bizonyára

emlékezel aggodalmamra, midőn nőülni akartál. De jó az Isten! Szerelmedet megáldotta. Te elégedett vagy, mert szeretve vagy és szeretsz. Ma-holnap még erősebb kötelék fog benneteket összefűzni. . . . Akkor nem fogsz látni soha szomorúnak. Oda fogok ülni a búcsó mellé és én leszek legboldogabb nagyanya a világon“ . . .

Dezső egy ily alkalmommal elmerengve hallgatta anyja szavait. Ugy látszott, mintha nem érzett volna együtt jó anyjával. És bár igyekezett is eltitkolni a szíve belsejében dúló viharokat, azoknak egy-egy felhője egy idő óta mindig ott ült Dezső homlokán.

Ugy látszott, hogy midőn az ősi sírbolt ajtaja esikorgogva bezárult, a fiatal pár boldogságát is változás érte.

De vajjon mi bántotta Dezsőt?

Az anyá és fiu között megemlített beszélgetést megelőzőleg mintegy három hónappal fényes ünnepekre készültek a Zala berki kastélyban. Mindenki sürgött-forgott a háznál, még maga a ház urnöje is özvegy Szélessy Gyuláné, ki lehet mondani, aggodó gondokkal ügyelt föl mindarra, a mit a cseleedség a kastély rendbehozatala érdekében kifejtett. A termek már be voltak rendezve. Óriási velencei tükrök ékesítették a se-lyemmel bevont falakat. Még csak a lépcsőház virágai várták elhelyezésüket, minden egyéb rendben volt.

Fényes estély készült Szélessyné termében. A ház urnöjének egyetlen leánya csak néhány héttel ezelőtt érkezett meg egy jónövű leánynevelő intézetből s mivel már belépett tizenhetedik évébe, az özvegy beakarta őt mutatni az elegáns világnak.

A Szélessy család nagy tiszteletnek örvendett egész Zalaberek környékén és midőn a család feje Szélessy Gyula, ki több ízben előkelő megyei hivatalokat viselt — meghalt, az egész vidék őszinte részvéte kísérte sírjába. (Vége következik.)

közé, főképp ha ezt már csinos, kis pároskájával teheti. Milyen kellemes a bolyongás a fenyvesek illatos boruja alatt. Keresni egymást a keskeny serpentin ösvényen. Nekihasalni a sziklából frissen fakadó forrásnak. Leheveredni a gyepre, mint valami nagy zöld diványra, melyen ha elalszik is az ember, nem kell attól tartani, hogy leesik és kitöri a nyakát, mint Eli, a bibliai főpap. Mondom, veitem az első fürdői levelet, hát úgy megirigyletem az én Kari barátom sorsát, hogy egyszerűen csomagolni — akartam és felültem a fogaskerekküire, kimentem a Svábhegyre legalább egy délutánra.

Érdekes hegy ez a mi svábhegyünk. A mellett, hogy a kinek jó képzelőtehetsége van, azt hiszi, hogy a Tatra egyik erdejében bolyong, az a nevezetessége is megvan, hogy ez a poéták berke. Itt van Jókainak, Várady Antalnak és sok más esillagoeskanak villája. Akteon keserve vizsgáltoz le a terebélyes fak ünnepies zöld halozata alatt. Szinte hallani véli az ember Diana ebeinek esaholását, a mint a fárdt vadászt kergetik, ki elég vakmerő volt halandó szemait az istennő halhatatlan bájaiba vetni.

Ej ej! Hova ragadt engem is a költészet szelleme? Akaratlanul is poeta lettem, pedig annyit értek a versesmaláshoz, mint a lévai takács a ködmön foltozáshoz. De itt a hegyek között úgy átszellemül az ember. Csak a teste bolyong a kanyargó utakon, de lelke valahol a fürdőző Dianát keresi, kinek fején elragadóan áll a tüdősapka s testéhez kecsesen simul a köpeny. Ha az ember egész nap a tollat forgatja, milyen jól esik, ha kiszabadulván a szöba négy fala közül, beletemetheti ellankadt testét a júliusi habok ringató karjaiba.

Már-már erre a megállapodásra jutottam önmagamban, midőn eszembe jutott, hogy a svábhegyen sztrájkol a víz. Ha betér az ember valamelyik ismerős villába, hogy szomját egy pohár vízzel oltsa, azzal fizetnek ki, hogy bort vagy tejet adnak, de vizet nem. Aranyat ér itt a víz. Nem lehet azt vesztegetni. Könnyű azoknak a jó vidéki atyafiaknak beszélni, a kik még a portáikat is olyan tiszta hegyi forrás-vízzel öntözik, a mely itt jégbehűtött Agnesviz gyanánt is elkelve. Hanem itt pénzért kóstál a víz. Némelyik villatulajdonosól 1200 fítot követelnek vízfogyasztásért. Ez már aztán rosszabb regalenál. Február elsején új vízszabályzat lépett életbe, hogy fizessék meg a tulajdonosok az öt év óta elfogyasztott vizet. De még ehhez az is hozzájárult, hogy a vízméréshez hozzá nem értő embereket küldtek ki. Sőt azt is megtették, hogy egy embernek évente hatszáz napi fogyasztást számítottak fel. Vagy pedig a mérnök megtévedt egy számmal a számításnál és a százezerből millió lett. Természetesen ezt nagy indolenciával fogadták a svábhegyi nyaralók és nem akarnak fizetni, annyival is inkább, mert egy évben legfeljebb négy hónapig tart a nyaralás, s egész évre fizetni a vizadót nem méltányos. A vízműgazgatóság erre azzal felelt, hogy megvonta a vizet. Lett erre nagy ijedség, nagy sietség; tanakodás, lóta; futás. Kánikula víz nélkül. Januári hideg bunda nélkül.

Osszedugták a fejüket a tulajdonosok s rendes szokás szerint elhatározták, hogy memorandumot dolgoznak ki s ügyük elintézésére a fővárosi tanácsot kérik fel. De ha addig kitör a vízviszony, — akkor inkább legyen beviszom.

Pedig hát ebben a forráságban a víz igazi életszükséglet. El nem lehet az ember nála nélkül csak egy óráig is. Szapary miniszterelnök egy ütés alatt öt, hat pohárral is megiszik, olyan nagy a melegség a tisztelt Házban. Az igaz, hogy küönösen sokáig húzódik ez a mostani ülés. A közigazgatási-reformjavaslat belekerült a purgatorium tüzebe, alig tudják onnan kimenteni. Pedig már ilyenkor mindig a falu szoktak hüselni a honatyák.

De most hirtelen jött, hogy a szélsőbaloldali obstrukcióra készül, vagyis tebeszéli a javaslatot. Szaparyt beleczipelték a tűzbe. Azt újságolják, hogy ő meg addig nem napolattja el az ülést, a míg a javaslat le tárgyalva nincsen. Nagy most tehát a meleg a képviselőházban. Izzadnak a honatyák derekain. Ambátor az obstrukció még meg sem kezdődött. Remélik azonban, hogy mindezek daczára a hónap közepe felé már elhappolják az ülést egész őszig, akkor aztán megkezdődik a nagy vakáció.

Nagy vita folyik a városházán is. A napokban írták össze ugyanis a választókat. A közszenlérre kitétt névjegyzék ellen a polgári kör ötszáznyolcz reklamációt adott be. Voltak olyanok, kik két városrészen kaptak szavazati jogot; némelyek igazolványát üres lapra adták ki. Sokan nem fizették adójukat, mégis megtartották jogukat. Biz ez mizeriás egy állapot, de hát nemcsak a fővárosban esik meg ilyesmi, hanem a vidéken is. Azért a választóknak, kik jogosítva érzik magukat, jó lesz mindig meggyőződni a névjegyzék helyességéről, mert sokszor olyan is előfordul, hogy halott is kap szavazó bárczát. Ott kell segíteni, a hol baj van, mert késő eső után a kópönyeg.

Fővárosi levelező.

Különfelek.

Lapunk múlt számával befejeztük XI. évfolyamunk első felévet. Előfizetést nyitunk a „Bars“ II-ik felévére. Tisztelettel kérjük előfizetőinket, hogy előfizetéseik megújítása iránt e hét folytán intézkedni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében akadályok merüljenek fel.

Helyben az előfizetések eszközésével a lap kihordója bizatik meg; vidéki előfizetőink részere pedig póstautalványt mellékelünk.

— **Dalestély.** A lévai dalárda f. hó 1-én a Kolibál-fele kertben tartotta meg a garamszölösi tűz árosultak javára rendezett dalestélyt, a mely minden tekintetben a legsikerültebbnek mondható. A csinosan díszített kert és tánczerem teljesen megtelt közönséggel, a melynek soráiban igen szép számmal volt képviselve a vidék is. A dalárda férfi és vegyes kara által előadott darabok mindegyike általános tetszést arított. A műsor befejezte után kezdetét vette a táncz, a mely a legvidámabb hangulatban reggelig tartott. — Az első négyest 50 pár tánczolta. — A jelen volt hölgyekből tudósítónknak a következő díszes koszorút sikerült összeállítani: Balbach Andrásné, Balbach Lajosné, Boleman Etléné, Boleman Jánosné, Boleman Józsefné, Farkas Lajosné, Farkas Lajosné, Farkas Orbánné, Fogler Lajosné, Frankó Istvánné, Hoffman Ferenczné, Kern Béláné, dr. Klein Jakabné, Kiss Gyuláné, Kiszucsán Józsefné, Kruplanics Kálmáné, Lamos Andrásné, Lamos Sándorné, Levaticz Gusztávné, Leidenfrost Aurélné, Lukács Györgyné, Mailáth Istvánné, Marshall Károlyné, Máté Istvánné, Palkovics Pálné, dr. Pólya Józsefné, Rónay Gusztávné, Szabó Lajosné, özv. Szabó Lajosné, Szelke Arjáné, Szilassy Caesárné, Sztankay Kálmáné, Tersztyánszky Károlyné, Turóczy Lőrinczné, Uhrin Sándorné, Vajda Irén és Vosztruha Györgyné; — Balbach Irén, Boleman Ágnes, Gizella, Karola és Lenesi, Farkas Ilonka és Kamilla, Fogler Ilonka, Hólska Erzsike, Juhász Mariska, Kiszucsán Anasztázia és Mariska, Kruplanics Flóra, Lamos Ilonka, Leidenfrost Aranka, Lujza és Miczi, Levaticz Aranka és Icz, Mailáth Flóra, Erzsike és Mariska, Marshall Anna és Gizella, Mokos Vilma, Pólya Margit, Rónay Alma és Ilonka, Rakovszky Juczi, Szabó Etel, Ilonka és Lenke, Szabó Rózsika, Szentpétery Ilka, Szilassy Vilma, Sztankay Irma, Tersztyánszky Ilonka, Turcsányi Izabella, Turóczy Erzsike, Vosztruha Irén stb.

— **Népszámlálási hibák.** A belügyminiszter sorra küldi vissza a népszámlálási ivateket az egyes városokba. E héten Léva városa is kapott 617 ilyen ivateket, a melyeket az ügynökök két napi szorgos munka után küigazítottak. A hibák többnyire úgy követték el, hogy az ügynökök a kereskedő és iparossegédek és tanulók nevei mellé nem írták oda, hogy az illetők mi-féle kereskedőnél vagy iparosnál és névleg kinél vannak alkalmazva, a mire nézve — úgy haljuk — nem is volt meg az egyenes utasítás.

— **Gyászhir.** Sulyos csapás és nagy fájdalom érte Schön Henriket, az I. magy. ált. biztosító társaságnak köztisztviselőben álló titkárat és nejét Fiala Anna urónt, a kik ez évben már elvesztették egyik kedves leányukat. A kérlelhetlen halál azonban nem elégette meg a mélyen sujtott szülők és rokonok nagy fájdalmát, mert e hó 29-én ismét kiterjeszté a család fölött pusztulást, enyészetet és fájdalmat okozó kezét és kiragadta a szerető szülők köréből a még élete virágában volt másik leányt, a 17 éves Irmat, a ki hosszas szenvedés után a mondott napon, es i 8 1/2 óraker fejezte be ifju életét. A kedves teremtés elhunytá úgy a városban, mint a messze vidéken őszinte részvétet kelt a legszélesebb körben. Ezen részvét nyújtson némi enyhét a mély gyásztól megtört szülők nagy fájdalmára. — Béke porain és áldás emlékére! — A kesergő család gyászjelentése így szól: „Schön Henrik, az I. magyar általános biztosító társaság titkára, saját, valamint neje: szül. Fiala Anna és gyermekei: Schön Géza, az I. magyar általános biztosító társaság könyvelője, Ernő és Elek, valamint menyé: Kunz Róza, nevében fájdalomtól megtört szívvel jelenteli felejtethlen kedves leányuk, illetve nővérük és sógorneje: Schön Irma a kisasszonyoknak, f. évi június 29-én, esteli 8 1/2 óraker, hosszas szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után, életének 17. évében történt gyászos elhunytát. A boldogul hült tetemei július 1-én, reggeli 10 óraker Léván, a Martonffy-utca 456. sz. a. házban fognak be-szenteltetni és onnét Pozsonyba vitetvén, július 2-án délután a Szen-Andráshoz címzett sírkertben lévő családi sírban tetetnek örök nyugalomra. Az engesztelő szent misé-áldozatok július 3-án délelőtti 10 óraker Pozsonyban a Szent Ferencz rendiek templomában, valamint július hó 13-án reggeli 8 óraker Léván a főtemplomban fognak a Mindenhatóknak bemutattni. — Léva, 1891. június hó 30-án. Áldás és béke lengjen porai felett!“

— **Az idei őszi fegyvergyakorlatok** sorrendjét már megállapította a hadügyi kormány. Mint írják, az őszi fegyvergyakorlatok augusztus hó második felében, alkal-

masint 21-én kezdődnek. Az idegen illetőségű gyalogezredbeli hadkötelesek részere azonban az idén nem lesz fegyvergyakorlat. De a többi fegyverembeli katonák kötele-ség bevonulni, m'he'yt erre a felszólítást megkapják.

— **Tanítók közgyűlése.** Léva és vidéke r. kath. néptanítóinak egylete e hó 1-én, Léván tartotta meg ez évi rendes közgyűlést, a melyen Hönig Vilmos, garan ujfaluasi esperes-plebáno, egyházi elnök tartalmas és buzdító beszédet intézett az egylet tagjaihoz, a kik elég szép számban vettek részt a gyűlésen. — Hulják János, gar-ujfalusi tanító pedig emlékebeszédet olvasott fel néhai Munkay János, tb. kanonok és egyleti volt elnök fölött, a melyben igen érdekesen vázolta az elhunyt-nak élettrajzát, egyházi és irodalmi tevékenységét s az egylet alapítása és vezetése körül szerzett nagy érdemeit. — A napirenden volt kisebb ügyek letárgyalása után a tisztújítás a következőleg éjtett meg: világi elnök Dudich Ferencz; jegyzők Hlaványi János és Hulják János; pénztárnok Richter Ferencz; könyvtárnok Farkas Ákos. — Választmányi tagok: Cserey János, Csiffary Flóris, Híva János, Ivicsics Pál, Jaross Ferencz, Klepács István, Kucsera Ferencz, Pivonka István, Regó Ferencz, Smeringay Ferencz, Stoklasz Vilmos és Torma János.

— **A csemegeszőlő értékesítése.** Gróf Bethlen András földmívelésügyi miniszter felszólította a hazai szőlőtulajdonosokat, hogy július 15-éig jelentsek be elárusítható csemegeszőlőiket. Ennek célja az, hogy a bel- és külföld: vásárlók idejekorán értesüljenek egyes vidékek csemegeszőlő terméséről, mi biztos piacot és jó árt fog eredményezni. A miniszter azonban egy termelő szabad elhatározását sem kívánja korlátozni ezen intézkedésével.

— **Új zónarendszer.** A m. kir. államasutak vonalain az o. m. államasut vonalainak államasutásával egyidejűleg új zónarendszer fog életbe lépni, mely rendszer kidolgozása most van folyamatban. Ez újabb zónarendszert az államasított o. m. vasutak vonalaival beállott változások teszik szükségessé. A zónák lényegesen megváltoznak, így hát kell, hogy maga a rendszer is ennek megfelelőleg változzék. A fő gőczpont természetesen most is Budapest lesz.

— **Emberölés.** Kovács Sándor mező-kissallói lakos, 22 éves, nős, f. évi június hó 29-én a mező-kissallói szőlőhegyre ment ki, valószínűleg azon szándékból, hogy ott cse-resznyt lopjon. — Csakhogy ember tervez s a gonosz szándék ritkán sikerül, így őt is megakadályozta gonosz munkájában Sissovszky János szöllőcsész, rajtakapván, nyakonsipte. Azonban Kovács Sándor fiatal erejében bizva, a 74 éves cőszet a földre teperte, bottal megverte s kivén fanyelű bicskáját, 47 szurást éjtett rajta, melyeknek következtében Sissovszky ott a helyszínen meghalt. A meggyilkolt hulláját azután a tettes egy darabra a szőlőgát mellé hurczolva, ott hagyta, maga pedig lement a földek végén levő árokhoz, hogy kezeit és véres ruháit megmossa. Mikor a meggyilkolt hulláját meglelték, a gyanu mindjárt Kovács Sándorra irányult, ki az nap egy maga járt kint a szőlőhegyen. A tettes azonban erősen tagadta a tett elkövetését s ártatlannak vallotta magát, de Bartal Ignác, nagy-sallói esendőrőrsvezetőnek mégis sikerült kideríteni a valódi tényállást és a tettest töredelmes vallomásra bírni. Egyéb-iránt ezen őrsvezető egyike a legbuzgóbbaknak, kik teljesen kész anyagot bocsátanak jelen ésiükben a bíróság rendelkezésére, úgy hogy ennek alapján az ügy fonala könnyedén lebonyolítható. A vádott most a lévai kir. járásbíróság börtönében van fogva, honnan az ar-maróthi törvényszék elé állítják, hogy elvegye megérdemelt büntetését.

— **Szünet az adóbehajtásban.** Nemesak az iskolákban áott be a nagy vakáció, hanem az adóbehajtás is szünetelni fog teljes két hónapig. A pénzügyminiszter ugyanis elrendelte, hogy az adóbehajtás a mezőgazdasági nagy munkaidő alatt szüneteljen. Ezzel módot nyújt arra, hogy az adóhatalékosok is gond nélkül és zavarta anul végezzék aratás körüli munkájukat. A szünet e hó elsőjével vette kezdetét és tart a jövő hó végeig.

— **A női kereskedelmi tanfolyamok.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelet bocsátott ki a tanfelügyelőségekhez, melyben utasítja őket, hogy minden olyan városban, mely kereskedelmi jelentőséggel bír és melynek felsőbb leányiskolája van, szervezzenek női keresk. tanfolyamokat. A szervezést minél előbb kezdjék meg, hogy e tanfolyamok október elsején megnyithatók legyenek. E tanfolyamok a Budapesten föllállított női keresk. tanfolyam mintájára szervezendők.

— **Harisnyák emberi hajból.** A kínai halászkok a rendes gyapoharisnyák felett még emberi hajból készült harisnyákat is hordanak, mint a melyek — hitük szerint — a legjobban védik őket a meghülés ellen. Az emberi haját Kínában, habár Európába is nagy mennyiséget küldenek ki, igen sokfélekep használják.

— **Lévan június hónapban meghaltak.** Jancsovics Mária, élt 5 évet, 3 hónapot; Minárik János, élt 12 napot; Gelányi János, élt 8 napot; Jancsovics Béla, élt 3 évet, 3 hónapot; özvegy Botolla Jánosné,

született Fekete Anna, élt 68 évet; Zahorák István, élt 5 évet, 6 hónapot; Mauks Vilma, élt 17 évet; Jaross Kornélia, élt 9 évet, 9 hónapot; Zsemle Mihály, élt 49 évet; Matusik Mária, élt 4 évet; Paulo Mihály, élt 27 évet; özvegy Gyemjan István, élt 70 éve; Szabó Etel, élt 7 évet, 11 hónapot; Mrázik Mária, élt 6 évet; Csen-ger Lukácsné, született Saliga Anna, élt 45 évet; Benko Mihályné, született Komlósi Eszter, élt 19 évet; Kovács János, élt 64 évet; Csuvara Mária, élt 5 évet, 6 hónapot; Benko Erzsébet, élt 1 hónapot; Mrázik Julianna, élt 1 évet, 5 hónapot; Hadas Jánosné, született Marcsék Mária, élt 60 évet; Sági István, élt 6 hónapot; Benyo István, élt 5 hónapot; Schön Irma, élt 17 évet.

RÖVID HIREK. — Sándor, szerb király, hír szerint, a nyári szünet egy részét Magyarországon tölti s meg fogja látogatni Hunyady László grótot is. — **A dobsinai jégbarlang látogatottsága** évről-évre emelkedik. A múlt évben 3021 személy — köztük sok külföldi is — tekintette meg, 821-gyel több, mint az előbbi évben. — **A leppeldásb hírlapi előfizető** az angol Portland herczeg, a ki a világ minden nevezetesebb lapját járátja s gondosan őrizteti könyvtárában; évenként 20 ezer forintot költ e czímen. — **Honvédségi körházak.** Mint a lapok írják, katonai körökben azt tervezik, hogy a honvédség a legrövidebb idő alatt önálló körházakkal láttassék el. — **A képviselőház közigazgatási vitájában** eddig már 98 szónok beszélt s még vagy 15-en készülnek beszélni, azután következnek a zárbeszédok úgy, hogy az általános vita még eltarthat 5—6 napig. — **A harmas szövetség** az illető hatalmak megbízottai által múlt hó 28-án további hat évre meghosszabbított. — **A kolera** kitérését hivatalosan konstataáltak Kis-Azsiában, az aleepói kerületben, hol tíz eset fordult elő, közte hét halálos. — **A primási székhely** újabb hírek szerint megmarad Esztergomban, de a kinevezendő új primás kötelezettni fog Budapesten állandó hely-nököt tartani.

APROSÁGOK.

— Rovatvezető Zuhany.

Üzleti visszaemlékezés. Lányok: Papa, papa, végy nekünk egy új zongorát! — Apa (aki valamikor szabó volt): Fides gyermekeim rossz idők járaak, nem vehetek. Hanem tudjátok mit? Fordítsátok ki a régit!

Jó tanács. Egy játékos éjjelkor kijön a klub-ból és koldussal találkozik, a ki alamszút kér tőle: — Nincs már egy fillérem sem, barátom. De adok egy jó tanácsot: mákaóban soha se vágjon be ötre, mint bankadó!

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Köszönet-nyilvánítás.

Mindazon jó barátaink és ismerőseink, kik felejtethlen kedves leányunk temetésén jelenlétük által részvétüket kifejezni szivesek voltak, valamint a tisztvársak és mind-azok, kik díszes koszoru elheiyezése által adták jelét részvétüknek, fogadják ez uton legfőbb köszönetünket.

Léva, 1891. június 4-én.

Schön Henrik és neje.

Lévai piaci árak.

Rovatvezető: Kónya József városkapitány.

Buza: m.-mázsánként 8 frt 80 kr., 9 frt 10 kr. Kétszeres 7 frt — kr. 7 frt 20 kr. Rozs 6 frt 80 kr. 7 frt — kr. Arpa 6 frt. — 6 frt 50 kr. Kukoricza 6 frt 50, 7 frt — kr. Bab 6 frt 80 kr. 7 frt — kr. Zab 6 frt — kr. 6 frt 20 kr. Lenese 7 frt — kr. 7 frt 50 kr. Köles 4 frt 50 kr. 5 frt — kr.

Nyilttér.

Hamisított fekete selyem. Egészünk el egy kis szövetmintát, a melyből venni szándékozunk és az esetleges hamisítás rögtön napfényre jő: Valódi, tisztán festett selyem azonnal összezsugorodik, hamar elalszik és kevés világos barna hamut hagy. — Hamisított selyem (mely hamar zsirosodik és törik), lassan tovább ég, különösen a szögelysálak pislogva égnek sötét barna hamut hagyva és ellen-tenben a valódi selyemmel, nem fodorit, hanem összezsugo odik. Ha a valódi selyem hamvát összenyomjuk, szétporlik; a hamisított nem. — **Henneberg G.** (cs. és kir. udv. szállító) Zürichben valódi selyem szöveteiből mindenkinék szivesen küld mintákat; porto- és vámmentesen házhoz szállit, ruha- és darabonként.

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 3 krba kerül; helyezkedésben — a rakás megjelölése mellett — fizetendő minden egyszeri beiktatásért 37 kr.

KIS HIRDETÉSEK.

Hirdetésekre bővebb felvilágosítást Nyitrai és Társa kiadóczég ad, ki levelbeli tudakozásra postabélyeg beküldése mellett azonnal válaszol.

Nyitrai László ur Mártonffy-
(Szappanos)-utezai házában **három szoba-, konyha-, pincze- és éléskamrából** álló lakás azonnal bérbeadatik. Bővebb felvilágosítást ad Léván, 1891. május 16. **Pólya Pál**, lakik Nyitrai Ferencz ur házában. 77

Tanoncz kerestetik.
Egy jó családból való szolid fiu tanonezul Domján Lőrincz fűszerekereskedésében Léván fölvetetik. (100) 4—3

98 3—3

ELADÓ

egy Sbirra névre hallgató Rein-Pointer faju, sárgafoltos, közép-nagyságu, kitünő szaglásu és apportírozó **nőstény-vizsla**
80 frtért, azonkívül egy ugyanettől származó 4 hónapos igen szép kutya 25 frtért. Tudakozódhatni **Laube Károly**, urad. főerdésznel. Nagy-Sáróban.

A befőzéshez való legjobb hólyagpapir kapható Léván, Nyitrai és Társa papirkereskedésében

Eladó ház és birtok.

Uj-Bányán, Bars megyében, a Főpiac-téren álló, bármely kereskedésnek igen alkalmas 84. számú ház eladó, mely **kerttel és gazdasági épülettel** kapcsolatban **6 szobát, konyhát, kitünő 2 pinczét** foglal magában. A birtok 3 darabban lévő kitünő **szántó- és kaszáló**ból áll. Ugyancsak alulirotnál egy jó karban lévő **mérő-eszköz** is eladó.
A ház és birtok tehermentes és azonnal birtokba vehető.
Tudakozódhatni: **Özv. Flakovits Mathildnál**, Uj-Bányán (84. ház szám alatt.) 107 2—2

Helybeli **joghallgató** helyben vagy vidéken nevelői állást vagy irodai alkalmazást keres; előkészít pótvizsgára is. Czime megtudható a kiadóhivatalban. 106 2—2

MARIACZELLI gyomorseppék
készítve BRÁDY C. védanyalhoz címzett gyógyszerészi ábrán Kremsierben (Morvaország). Elismert kitünőségű, gyomorerősítő és elevenítő hatású gyógyszer emésztési zavarok esetében. Csak a mellékelt védőjeggyel és aláírással ellátott készítmény valódi. Egy üveg ára 40 kr., nagy üveg (kétszeres) 70 kr. Az alkotórészek nyilvánosságra vannak hozva. Gyógyszertárakban kapható.

Bécs, 1873. Érdem-érem. Budapest, 1885. Nagy díszokl. Eszék, 1889. Díszoklevél. N. Plánkán, 1887. Arany-érem. London, 1878. Díszoklevél.

CSIK JÓZSEF

csász. és kir. kizárólag szabadalm. és vízhatlan **mészgyár** BEOCSINBAN.
Központi iroda és raktár: **BUDAPESTEN, V., Rudolf-rakpart 8.**
ajánlja a t. építész és építómester urak, építkezési vállalatok, földbirtokosok, községi és egyházi előljáróságok, valamint a n. é. építő-közönség becses figyelmébe saját gyártmányu **Portland-cement és vízhatlan meszt** melyek mindenkor egyenlő jó minőségben szállítatnak. — Árjegyzékek s magyarázat kívánatra készségeggel megküldetik. 30—10

Páris, 1867. Bronz érem. Kecskemét, 1872. Ezüst érem. Ujvidék, 1875. Arany érem. Szeged, 1878. Érdem-érem. Trieszt, 1888. Arany érem.

FELHIVÁS

Léva város t. cz. közönségéhez!

Van szerencsénk köztudomásra hozni, hogy hajlandók vagyunk ugyanazon egységes áruk, kedvező fizetési feltételek mellett, mint Léva r. t. város tekintetes tanácsával magunkat szerződésileg köteleztük, következő munkálatokat elvállalni:

Udvarok, kapubejáratok, folyosók, mosókonyhák, kamarák, fürdőszobák, csarnokok, raktárak, lóistállók, pinczék, boltok, mézsárszékek, magtárak, terraszok, kerti utak, táncztermek, műhelyek, gyárhelyiségek, tekepályák stb. stb. elismert legjobb minőségű

aszfalttal burkolását,

új építkezéseknél az alapfalaknak aszfalttal befedését (miáltal a talaj-nedvességnek a falakba felszivódása meggátoltatik) továbbá nedves falak, lakások, pinczéknek stb.

gyökeres szárazzátételét

jótállás mellett legolcsóbban teljesíteni. Felkérjük ennél fogva Léva város t. cz. lakóit és háztulajdonosait, kik ez idén aszfaltmunkálatokat készíttetni óhajtanak, hogy e kedvező alkalmat, a mig t. i. e munkálatok folyamatban vannak, felhasználni sziveskedjenek.

Megrendelések a lévai asphalt-járda-vállalat irodájában eszközölhetők.

Neuchatel asphalt Company limited Budapest.

104 3—2

Egyetlen kísérlet mindenkit meggyőzhet arról, hogy

(45)

Zacherlin

valóban a legkitünőbb szer mindenféle rovarok

ellen, meglepő erővel és gyorsasággal irt ki nyomtalanul „mindenféle” rovar.

Szétszórásra legjobban alkalmazható a Zacherlin-megtakarító Zacherlint nem szabad közönséges rovarporral összetéveszteni, mert a Zacherlin egy egészen különleges irtószer, mely soha és sehol más-ként, mint

lepecsételt üvegekben Zacherl J. aláírásával kapható.

A ki tehát Zacherlint kíván és valamiféle port papirzacskóban vagy dobozban elfogad, az ilyenkor bizonyosan megvan csalva.

A valódi Zacherlinpor kapható:

Léván: Kern testvérek, Boleman Ede örökösei, Medveczky Sándor, Frommer I. Ipolságon: Dembo Károly. Ujbányán: Czervinka M. uraknál. 8—6

SCHLICK-féle

vasöntöde és gépgyár részvénytársaság BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: VI., külső Váci-ut 1696/99. Városi iroda és raktár: VI., Podmaniczky-utca 14.

Ajánlja kitünő és szilárd szerkezetű, gőz- és járgánycséplő-készületeit és számos első díjjal kitüntetett szabad. SCHLICK-féle 2 és 3 vasu ekéit és szabadalm. mélyítő-ekéit,

Schlick-féle szabadalm. „HALADÁS” sorbavetőgépeit.

Készletben vannak továbbá: gabonatisztító rosták (BAKER s VIDATS rendszer) takarmánykészítő gépek, tengeri morzsolók és daralók, szabad. Jokay-fele „Hungaria” daráló-gépek erőhajtásra, őrlőmalmok és olajmalomberendezések. Eredeti amerikai kévekötő és marokrakó arató-gépek és fűkaszaló-gépek, szállítható mezei vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek. Legjutányosabb árak. Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérn. 24—8.

